

Dosarul nr. 1ra-1179/2022
1-16049085-01-1ra-04082022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Boico Victor
Plămădeală Ghenadie
Bejenaru Iurie

judecând, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Tampei Tatiana, în comun cu partea vătămată Petroșevschi Alexandr, și a avocatului Ababei Lilia, în numele inculpatului Borșci Vadim, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2022, în cauza penală a lui

Borșci Vadim xxxxxxxx, xxxxxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.12.2016-14.08.2019;

Instanța de apel: 09.09.2019-27.10.2020;

21.06.2021-14.06.2022;

Instanța de recurs: 20.01.2021-20.04.2021;

04.08.2022-22.11.2022.

CONSTATĂ

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 14 august 2019, Borșci Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

A fost admisă, în principiu, acțiunea civilă a părții vătămate Petroșevschi Alexandru privind încasarea prejudiciului material.

A fost încasat din contul lui Borșci Vadim în beneficiul lui Petroșevschi Alexandru, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 3 685 lei a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, Borșci Vadim în noaptea de 08.03.2015 spre 09.03.2015, fiind în stare de ebrietate, în incinta barului SRL „xxxxxxx ” amplasat în xxxxxxx, în rezultatul unui conflict cu cet. Petroșevschi Alexandru a.n. xxxxxxx, cu scopul cauzării leziunilor corporale, în mod intenționat, l-a lovit pe ultimul cu o garafă din sticlă în regiunea capului.

Astfel, conform raportului de expertiză medico-legală nr.30 din 10.02 2016 în rezultatul examinării la cet. Petrșevschi Alexandru au fost constatate traume

cranio-cerebrală cu contuzie gravă a creierului și hematom subdural (90 ml), ce se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Borșci Vadim să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, precum și să fie admisă integral acțiunea civilă înaintate de către partea vătămată cât și să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei 3 685 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În susținerea apelului, procurorul a menționat că:

- prima instanță greșit a ajuns la concluzia de a-i aplica inculpatului o pedeapsă prin prisma prevederilor art.90 Cod penal;

- la stabilirea pedepsei, instanța nu a luat în considerație faptul, că aplicarea art.90 Cod penal în privința inculpatului nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea lui, în scopul prevenirii comiterii altor infracțiuni, precum și pentru restabilirea echității sociale, nu este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptei comise de inculpat și circumstanțelor cauzei;

- conform art.art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art.229 alin.(1) Cod de procedură penală). Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, în cazul dat suma de 3 685 lei, costul rapoartelor de expertiză;

- prejudiciul cauzat părții vătămate în urma comiterii infracțiunii, nu a fost recuperat.

3.2. Partea vătămată Petrosevschi Alexandru, prin care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cât și în latura civilă, indicând că expunerea deslușită a obiecțiilor împotriva acesteia le va prezenta ulterior prin depunerea apelului suplimentar motivat.

3.3. Avocatul Lupacescu Veaceslav în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului a invocat că:

- fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate, inculpatul nu a recunoscut vinovăția, iar prima instanță a apreciat unilateral declarațiile martorilor audiați pe marginea prezentei cauze penale, care vin să defavorizeze situația inculpatului, fără a da o apreciere corectă declarațiilor părții vătămate Petroșevschi Alexandru;

- toate probele și cronologia evenimentelor indică la faptul că Bîrlad Octavian a comis infracțiunea, însă acuzarea insistă că anume Borșci Vadim a săvârșit infracțiunea;

- la materialele cauzei au fost anexate secvențele video din barul din xxxxxxx, din noaptea de 08 spre 09.03.2015, din care reiese că, partea vătămată iese din cabina barului și din urma lui a alergat Bîrlad Octavian, care lovește partea vătămată, îl îmbrâncește și drept rezultat Petroșevschi Alexandru cade și se lovește cu capul de ușa de la intrare după care fuge afară. După care se observă cum Petroșevschi Alexandru, se uită în urmă la începerea barului și se îndepărtează de la bar. În continuare se vede cum în direcția lui Petroșevschi Alexandru, se îndreaptă Bîrlad Octavian;

- în procesul cercetării judecătorești, au fost audiați martorii apărării Banari Valeria și Glavan Tatiana, care au declarat că conflictul a avut loc anume între Petroșevschi Alexandru și Bîrlad Octavian, declarațiile cărora instanța nu le-a dat apreciere;

- declarațiile părții vătămate nu sunt veridice și urmează a fi apreciate critic, deoarece inițial a indicat că nu cunoaște cine i-a provocat leziunile corporale, ca mai apoi să menționeze despre conflictul cu Rusu Oleg în cabina barului, după care a fost lovit din spate cu sticla (garafa) de rachiu peste cap, însă nu ține minte cine l-a lovit. Ulterior afirmă că din spate a fost lovit cu sticla de șampanie de către Borșci Vadim;

- afirmațiile părții vătămate precum că a fost lovit cu sticla peste cap în bar sunt doar declarative, deoarece nu sunt confirmate și nu coroborează cu declarațiile martorilor. Respectiv, nimeni nu a văzut ca partea vătămată să fi fost lovit cu sticla peste cap, în schimb martorii au văzut cum Bîrlad Octavian l-a lovit pe Petroșevschi Alexandru cu pumnul și acesta a căzut jos, după care l-a mai lovit și cu picioarele peste cap, în rezultatul cărui fapt partea vătămată a pierdut cunoștința;

- concluziile expertizelor medico-legale din 10.02.2016 și 15.07.2016 sunt neclare și se contrazic între ele, conform concluziei primului raport nu se exclude că vătămările corporale puteau fi provocate cu minele, picioarele sau cu sticla, pe când în al doilea raport de expertiza se afirmă că vătămările corporale puteau fi provocate mai mult ca rezultat al lovirii cu un obiect dur contondent de formă alungită;

- în instanță au fost audiați experții Capcelea V. și Corbu C., ultimul a declarat că vătămările corporale grave puteau fi cauzate cu sticla, pe când expertul Capcelea V. nu exclude posibilitatea provocării leziunilor corporale ca rezultat al loviturii cu piciorul. Astfel, declarațiile experților din cadrul ședinței de judecată se contrazic între ele;

- prima instanță neîntemeiat a respins cererea apărării privind dispunerea unei expertize medico-legale repetate și a unei expertize psihologice-psihiatrice;

- expertizele s-au dispus în lipsa inculpatului cât și a avocatului acestuia, prin ce au fost încălcate drepturile inculpatului la un proces echitabil garantat de Convenție;

- nu au fost prezentate probe care ar indica că anume Borșci Vadim ar fi comis infracțiunea incriminată, deoarece toți martorii și toate probele constatate în instanță indică la ceia că Borșci Vadim nu a comis infracțiunea incriminată, infracțiunea fiind săvârșită de altă persoană, care și-a recunoscut vina, fiind

recunoscut și audiat în calitate de învinuit (f.d.58-59), care ulterior, ilegal și neîntemeiat a fost scos de sub urmărire penală.

3.4. Avocatul Procopciuc Angela în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- nevinovăția inculpatului este dovedită prin declarațiile martorilor: Petroșevschi Aurica, Cristea Marina, Darii Iurii, Proca Diana, Glavan Tatiana, Banari Valeria, precum și prin declarațiile experților Corbu Chiril, Capcelea Victor;

- prima instanță nu a dat apreciere din punct de vedere al pertinentei și concluziei declarațiilor depuse de martorii menționați, nu le-a apreciat prin coroborare cu alte probe în corespundere cu art.101 Cod de procedură penală;

- declarațiile părții vătămate nu combat depozițiile inculpatului și nu indică sub nici o formă că inculpatul ar fi vinovat de comiterea infracțiunii incriminate;

- simpla enumerare a probelor în sentință, fără a le aprecia în parte, constituie încălcare a dreptului la un proces echitabil consacrat de art.6 CEDO.

În sensul art.93 Cod de procedură penală, nu constituie probe: plângerea lui Petroșevschi Catalina, ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată, procesul-verbal de examinare a corespondenței Odnoklassniki, nu sunt probe care demonstrează vinovăția inculpatului, fișa medicală și raportul de expertiză nu dovedesc cine a cauzat vătămarea corporală; înregistrarea video denotă că victima și Bîrlad Octavian au ieșit din bar, fără a fi observat ca victima să fi avut vătămări corporale;

- din conținutul ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț din 16.03.2015 și ordonanța de punere sub învinuire din 22.04.2015 reiese că, Bîrlad Octavian a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, în prezența avocatului A. Covdii, prin ordonanța din 12.09.2016, Bîrlad Octavian a fost scos de sub urmărire penală;

- la 18.03.2015 Borșci Vadim a fost audiat în calitate de martor, la 22.06.2016 a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar la 19.09.2016 a fost pus sub învinuire în baza art.151 alin.(1) Cod penal, pe faptul lovirii lui Petroșevschi Alexandru cu garafa în cap, astfel, fiind încălcate prevederile art.63 alin.(7) Cod de procedură penală. Or, prin prisma art.251 Cod de procedură penală, probele dobândite în perioada de timp cât Borșci Vadim avea statut de martor, ultimul nu putea avea statut de bănuț sau învinuit, iar actele întocmite în privința acestuia, în special ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț și de punere sub învinuire, nu pot fi puse la baza acuzației;

- nu a fost demonstrată legătura causală dintre acțiunile făptuitorului și urmările survenite, lipsa concluziilor privind vechimea vătămărilor corporale, aprecierea gradului vătămărilor în dependență de traumele avute în anul 2002 și 2015;

- prima instanță examinând cauza a pus la baza sentinței de condamnare doar declarațiile părții vătămate, însă nu a analizat probele obiectiv și sub toate aspectele, or, prin ordonanța din 19.03.2015 s-a constatat lipsa capacității de exercițiu a victimei și admiterea reprezentantului legal;

- instanța de judecată nu a luat în considerație toate probele pertinente la dosar, conducându-se doar de poziția acuzării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile apărării, admise apelurile declarate de către procuror și de către partea vătămată, casată parțial sentința, în latura pedepsei și în partea cheltuielilor judiciare, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care, Borșci Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea din contul lui Borșci Vadim în beneficiul statului, suma de 3 685 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, precum și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Borșci Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (1) Cod penal.

Analizând în ansamblu probele administrate, prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a concluzionat despre existența în acțiunile inculpatului a indicilor infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, potrivit elementelor, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, periculoasă pentru viață, săvârșirea infracțiunii fiind dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Petroșevschi Alexandru, declarațiile martorilor Petroșevschi Aurica, Darii Iurii, Cristea Mariana, Proca Diana, Glavan Tatiana, Banari Valeria, Caterev Vasile, date în ședința primei instanțe, declarațiile expertului Corbu Chiril (f.d.149-152, vol. II), declarațiile expertului Capcelea Victor (f.d.153-157, vol. II), date în ședința primei instanțe, precum și materiale anexate la cauza penală, care au fost cercetate și verificate în instanța de apel, cum ar fi: plângerea Petroșevschi Catalina din 10.03.2015, prin care solicită organelor de poliție de a lua măsuri cu persoanele necunoscute care în noaptea de 08.03.2015 spre 09.03.2015, l-au bătut pe soțul ei Petroșevschi Alexandru în s. Sofia r-nul Drochia (f.d.6); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.03.2015 (f.d.7-8); foto tabel anexat la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.03.2015 (f.d.9-10); raportul de expertiză medico-legală nr.40 D din 13.03.2015 (f.d.32); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă a cet. Petroșevschi Alexandru (f.d.86); fișa medicală a bolnavului de staționar nr.3459 (f.d.97-109); procesul-verbal de examinare a web site-ului Odnoklassniki din 05.08.2015 (f.d.125); ordonanță din 05.08.2015 de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d.145); procesul-verbal de ridicare din

25.08.2015, prin care s-a consemnat acțiunea procesuală de ridicare a unui hard de la camera video de model H-264 (f.d.147); procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.08.2015 (f.d.148); ordonanță din 25.08.2015 de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d.150); procesul-verbal de verificare a declarațiilor lui Bîrlad Octavian la locul infracțiunii (f.d.151); raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.119 a - 2016 (f.d.221-224); raportul de expertiză medico-legală nr.30 din 09.12.2015 (f.d.226-229); raportul de expertiză medico-legală nr.221 din 09.12.2015 (f.d.15-16, vol. II).

Instanța de apel a apreciat că nerecunoașterea vinovăției reprezintă o metodă de apărare a inculpatului, care se combate prin cumulul de probe cercetate și care demonstrează vina inculpatului deplin.

Cu referire la apelurile apărării, instanța de apel a menționat că acestea sunt nefondate, iar argumentele privind achitarea nu corespund cu împrejurările stabilite de instanță.

Astfel, instanța de apel a considerat că probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele stabilite de instanța de fond și temeiuri de intervenire a instanței de apel în aspectul propus nu sunt, în același timp, apelurile declarate sunt contradictorii circumstanțelor stabilite pe cauză, de fapt fiind o relatare a celor întâmplate în versiunea apărării, care se contrazice total cu probele cercetate pe caz.

La fel, instanța de apel a respins ca declarative afirmațiile invocate de partea apărării precum că instanța a apreciat unilateral declarațiile martorilor audiați pe marginea prezentei cauze penale, care vin să defavorizeze situația inculpatului, fără a da o apreciere corectă declarațiilor părții vătămate cât și a martorilor.

Instanța de apel a respins invocarea apărării că infracțiunea a fost comisă de altă persoană, făcând referire la Bîrlad Octavian, menționând că din declarațiile martorilor Glavan Tatiana și Banari Valeria, rezultă că între Petroșevschi Alexandru și Bîrlad Octavian s-a iscat un conflict, deoarece Petroșevschi Alexandru l-a murdărit pe ultimul de sânge, or, din declarațiile martorilor menționați nu rezultă că Bîrlad Octavian l-a lovit pe Petroșevschi Alexandru cu garafa de sticlă, astfel fiind respinse afirmațiile apărării în sensul invocat.

În același timp, din declarațiile martorilor Glavan Tatiana și Banari Valeria rezultă, că până la iscarea conflictului dintre Petroșevschi Alexandru și Bîrlad Octavian, la integritatea corporală a părții vătămate deja s-a atentat, astfel, pe corpul lui Petroșevschi Alexandru deja erau urme de vătămări soldate cu sângerare, vătămări care s-au dovedit a fi produse prin lovirea acestuia de către Borșci Vadim cu garafa de sticlă în cap. Mai mult, din declarațiile martorilor nu rezultă că Bîrlad Octavian l-ar fi lovit pe Petroșevschi Alexandru cu garafa, ci i-a aplicat lovituri cu pumnul, picioarele și l-a împins în ușă.

Instanța de apel a respins și afirmațiile invocate de apărare, precum că partea vătămată se încurcă în declarații, deoarece prin declarațiile acestuia au fost enunțate circumstanțe, completând cele declarate anterior. Partea vătămată concretizând cine a fost agresorul și menționând că a fost lovit cu garafa de rachiu, ulterior arătând că a fost lovit cu garafa de șampanie, în fiecare caz indicând că obiectul de lovire a fost garafa.

Instanța de apel a respins argumentele apărării care a susținut că declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, deoarece nu coroborează cu probele cercetate în ședința de judecată, or reieșind din declarațiile părții vătămate care coroborează cu concluziile formulate în raportul de expertiză nr.221 din 09.12.2015, potrivit căruia, traumatismul craniu-cerebral acut închis și plaga contuzionată în regiunea temporar-occipitală dreapta indică la lovirea cu un obiect contondent-dur de formă alungită (garafa din sticlă).

În acest sens, instanța de apel a notat că potrivit raportului nr.30 din 09.12.2015, urmează că la examinarea medico-legală s-au depistat traumatism craniu-cerebral acut închis manifestat prin contuzie gravă a creierului, urmată de hematom sudoral (90 ml) emisfereal pe dreapta și para pareză pe stânga; plagă contuzionată (5x3 cm) în regiunea temporar-occipitală dreapta, excoriație și edem pe buza inferioară a gurii; echimoze și edeme pe antebrațul și mâna stângă. La examinarea medico-legală conform raportului de expertiză nr.221 din 09.12.2015 s-au depistat localizarea plăgii contuzionate (5x3 cm) în regiunea temporar-occipitală dreapta, care indică mai mult la lovirea cu un obiect contondent-dur de formă alungită (garafa din sticlă).

În consecință instanța de apel a statuat, că vina inculpatului anume se confirmă prin rapoartele de expertiză nominalizate, totodată și prin declarațiile părții vătămate, care a declarat cine a fost agresorul și că anume obiectul de lovire a fost garafa.

În acest context instanța de apel a respins argumentul apărării prin care încearcă să pună la dubiu declarațiile părții vătămate, or, potrivit concluziei din raportul nr.119 a - 2016 (f.d.221-224, vol. I) urmează că „la momentul comiterii acțiunilor asupra sa victima a căreia el este, după cum rezultă din studiul dosarului penal și examenul psihiatric curent, Petroșevschi Alexandru dereglări psihice temporare nu manifesta, putea percepe și corect recepționa evenimentele ce se petreceau asupra lui și în prezent le poate reda”.

A mai reținut instanța de apel, că acuzația adusă lui Borșci Vadim se limitează la lovirea cu o garafă din sticlă în regiunea capului părții vătămate și este dovedită în baza concluziilor formulate de experți în limita constatării cauzei care a provocat trauma craniu-cerebrală cu contuzie gravă a creierului și hematom sudoral (90 ml). Celelalte vătămări corporale la Petroșevschi Alexandru nu au fost puse în sarcina inculpatului.

Instanța de apel a notat, că legătura de cauzalitate este dovedită, or, experții au formulat concluzia reieșind din întrebările puse, indicându-se în ordonanță circumstanțele de fapt în care au fost produse traumele, or, în raportul de expertiză medico-legală nr.40 D din 13.03.2015, s-au depistat „plaga contuză a părții pielose a capului pe dreapta, hematom sudoral pe dreapta, care puteau apărea în urma acțiunii unui(-or), corp (-uri), dur (-re), contondent (-te), sau prin lovire de el, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică către vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în timpul primirii lor”, prin ce se este exclusă cauzarea vătămării corporale grave în alte circumstanțe decât cele indicate în actul de acuzare și constatate de prima instanță.

Instanța de apel a mai indicat, că potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 10.03.2015 (f.d.7-8, vol.I), care este o probă relevantă, astfel,

aceasta dovedește veridicitatea declarațiilor martorilor audiați. Aceste probe dovedesc că partea vătămată Petroșevschi Alexandru, ulterior maltratării, era în stare de conștiință și se putea deplasa, iar partea vătămată dispunea de starea fizică de a percepe împrejurările de după incidentul produs, inclusiv să înțeleagă cine a fost agresorul.

Instanța de apel a considerat că este neîntemeiată versiunea apărării precum că, inculpatul nu ar fi comis infracțiunea incriminată, această versiune fiind declarativă, iar probatoriul a fost administrat și cercetat cu respectarea legislației procesuale penale.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.7, 61,75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Borșci Vadim.

Instanța de apel a reiterat că modalitatea de executare a pedepsei penale stabilită de instanța de fond inculpatului este una în dezacord cu principiul proporționalității și anume că infracțiunea se atribuie la categoria infracțiunii grave, care în opinia instanței de apel duc la imposibilitatea stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, care este prea blândă și nu va fi suficientă pentru corectarea inculpatului și nici pentru prevenirea de noi infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a reținut că în privința lui Borșci Vadim, în baza art.151 alin.(1) Cod penal, urmează a fi stabilită pedeapsa cu închisoare, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

Cu referire la solicitarea procurorului despre încasarea din contul lui Borșci Vadim, în beneficiul statului, cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.119 a - 2016 (f.d.221-224, vol. I) în sumă de 1 187 lei; raportului de expertiză medico-legală nr.30 din 09.12.2015 (f.d.226-229, vol. I) în sumă de 1 317 lei și raportului de expertiză medico-legală nr.221 din 09.12.2015 (f.d.15-16, vol. II), în sumă de 1 317 lei, instanța de apel a menționat prevederile art.229 alin.(1), (2), 227 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, precizând că prevederea alin.(3) art.227 Cod de procedură penală, este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, este întemeiată solicitarea privind încasarea din contul inculpatului Borșci Vadim, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară, în sumă de 3 685 lei.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către:

5.1 *Avocatul Ababei Lilia în numele inculpatului*, prin care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată în vederea pronunțării unei sentințe de achitare.

În argumentarea recursului menționează că:

- instanța de apel s-a pronunțat superficial asupra motivelor invocate în apelul apărării, dându-le o apreciere evazivă și confuză, și a indicat formal că probatoriul administrat dovedește vinovăția inculpatului, fără a-și expune punctul de vedere asupra fiecărei probe în parte, inclusiv asupra aspectelor de admisibilitate a probelor, așa cum o cer prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a atras atenție la argumentele apărării, privind dubiile în ceea ce privește săvârșirea infracțiunii de către inculpat, limitându-se la aprecierea critică a probelor apărării, însă fără a motiva această poziție;

- instanța de apel nu a efectuat analiza probelor prezentate, acumulate pe parcursul examinării cauzei, precum și faptul, din ce cauză respinge anumite probe și circumstanțe;

- un alt moment esențial apărarea îl consideră, că învinuirea nu a prezentat nici o probă, ce cu certitudine, ar fi demonstrat faptul, că infracțiunea dată, a fost săvârșită de către inculpat;

- a reiterat argumentele expuse în apel și a indicat că instanța de apel nu a reacționat în modul convenit la erorile sesizate, repetându-le întocmai și menținând o sentință de condamnare neîntemeiată și nemotivată;

5.2. *Partea vătămată Petroșevschi Alexandru*, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia din motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, menționând că: instanța de apel nu a verificat versiunea că infracțiunea ar fi putut comisă de o altă persoană, făcând referire la Bîrlad Octavian.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea argumentelor invocate în recursul apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În opinia acuzării, instanța de apel just a constatat vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate de către organul de urmărire penală și a judecat cauza în ordine de apel cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, nefiind identificate careva erori de drept care ar genera casarea deciziei atacate.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2021, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2020 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Borșci Vadim a fost eliberat din penitenciar, dacă în privința acestuia nu a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest pe altă cauză sau acesta nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

7.1 Pentru a decide astfel, instanța de recurs a reținut că:

- deși instanța de apel a consemnat în descriptivul deciziei argumentele esențiale expuse de către apelant, în partea motivată a deciziei a omis aprecierea și expunerea asupra acestora și anume în apelul părții apărării a fost invocat că:

* în ședința de judecată a primei instanțe a fost audiat și partea vătămată Petroșevschi Alexandru, care a depus declarații contradictorii celor făcute de ultimul la faza de urmărire penală;

* declarațiile părții vătămate nu coroborează cu declarațiile inculpatului, precum și martorilor Petroșevschi Aurica, Cristea Marina, Darii Iurii, Proca Diana, Glavan Tatiana, Banari Valeria, CATERA Vasile, fapt care ridică semne de întrebare, însă instanța de apel a omis de a se expune argumentat pe marginea declarațiilor acestora;

- este neîntemeiate și neargumentate constatările instanței de apel precum că, ... *partea vătămată pe întreg procesul penal a susținut că a fost lovit cu garafa de rachiu, ulterior arătând că a fost lovit cu garafa de șampanie, în fiecare caz indicând că obiectul de lovire a fost garafa și că nu ține minte cine i-a aplicat lovitura cu garafa*";

- instanța de apel nu a dat un răspuns clar, precum și nu s-a verificat versiunea că infracțiunea ar fi putut comisă de o altă persoană. Or, reieșind din prevederile art.385 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat;

- instanța de apel, fiind investită cu atribuții de judecarea cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate, atât în baza probelor administrate în speță cât și prin prisma argumentelor invocate de partea apărării în apelul declarat.

8. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2022, apelurile declarate de avocatul Veaceslav Lupacescu și cel suplimentar al avocatului Angela Procopciuc în numele inculpatului Borșci Vadim s-au respins ca nefondate.

Apelurile procurorului, cel comun al părții vătămate Alexandr Petroșevschi și avocatului Tatiana Tampei declarate împotriva sentinței în latura civilă și cheltuieli judiciare, s-au admis parțial, cu casarea ei în această parte și pronunțarea unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a admis, în parte, acțiunea civilă inițiată în procesul penal de către partea vătămată și civilă Alexandr Petroșevschi, cu încasarea în beneficiul lui de la Vadim Borșci a prejudiciului material formată din cheltuieli pentru tratament în mărime de 14 737,55 lei, costul implantului procurat cu 800 euro în echivalentul valutei naționale la data executării și a daunei morale în cuantum de 100 000 lei.

De la Vadim Borșci s-a încasat și cheltuieli judiciare în mărime de 3585 lei.

În rest dispozițiile sentinței în latura penală privind condamnarea lui Borșci Vadim pe art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 (cinci) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pentru perioada probațiunii de 3 (trei) ani, cu obligația în temeiul alin. (6) art. 90 Cod penal de a nu părăsi domiciliul și/sau reședința fără acordul organului competent, precum și în latura corpurilor delictive, s-au menținut fără modificări.

8.1. În motivarea deciziei, instanța de apel efectuând o cercetare suplimentară a probatoriului administrat pe caz, ce a servit obiect de cercetare

juducătorească, a reținut, caracterul motivat a soluției de condamnare a inculpatului pe art. 151 alin. (1) Cod penal, prin constatarea certă de către instanța de fond a aspectelor faptice a cauzei și aplicarea corectă pe parcursul judecării ei a normelor legislației procesual-penale ce se referă la examinarea obiectivă, multilaterală și completă, cu respectarea principiului nemijlocirii, orality și contradictorialității procesului penal (art. 314 Cod pr. penală); în limita învinuirii formulate în rechizitoriu (art. 325 alin. (1) Cod pr. penală); cu aprecierea obiectivă a probatoriului administrat la faza urmăririi penale din punct de vedere al pertinentei, utilității, veridicității, concludenței și coroborării reciproce (art. art. 100–101 Cod pr. penală).

Respectiv, întru verificarea temeiniciei argumentelor formulate de apelanți în raport cu lucrările cauzei penale și în respectarea principiului nemijlocirii și contradictorialității procesului penal, instanța de apel, la solicitarea părților, a dispus cercetarea suplimentară în instanța de apel a probatoriului administrat în faza de urmărire penală și judecare a cauzei, și anume:

- *declarațiile inculpatului Vadim Borșci* date în instanța de fond, fiind audiat suplimentar în instanța de apel, a negat comiterea faptei imputate a declarat, că în seara de 08.03.2015 pe la orele 22:00 se afla împreună cu Motoc Dorin în cabina din mijloc a barului din localitatea xxxxxxx, când îl auzi pe moșul său Rusu Oleg strigând în cabina de alături, unde stând în picioare se bătea cu partea vătămată A. Petroșevschi, care avea scurgere sanguină din nas, și care l-a îmbrâncit, când încercase să-i despartă, motiv pentru care l-a împins înapoi, aflând, că cearta dintre cei doi s-a iscat, pentru, că victima pe banii luați de la Rusu Oleg și-a permis fără acordul lui, să deschidă și să bea din sticlă de vodcă pe care o procurase, deschizând și pachetul cu țigări. Ieșind în holul barului A. Petroșevschi, i-a murdărit lui O. Bîrlad scurta de sânge, motiv pentru care acesta l-a lovit peste față, de la ce victima căzu jos, apoi ridicându-se s-a îndreptat spre ieșire, O. Bîrlad îmbrâncindu-l cu capul spre ușa de ieșire, de care el s-a lovit din nou căzând jos, apoi ridicându-se s-a îndreptat spre ieșire fiind urmat de O. Bîrlad, care probabil l-a mai lovit, pentru, că deja îl văzuse afară sub un pom, fiind însângerat și cu spumă la gură, Valeria Banari spunându-i proprietarului Iu. Darii să cheme ambulanța, iar pe O. Bîrlad câteva persoane ținându-l. Neagă folosirea în acea seară a șampaniei, pe masa din cabina unde se afla victima și Rusu Oleg fiind doar o sticlă cu vodcă, pe care nu a atins-o, ne lovindu-l cu ea pe A. Petroșevschi, unica acțiune întreprinsă împotriva lui, fiind răspunsul prin îmbrânceanță, motiv pentru care nu se consideră vinovat de vătămarea acestuia și nici nu este de acord să-i achite prejudiciile solicitate (f.d. 144-148 v.3; 154-155 v.5);

- *declarațiile părții vătămată Alexandr Petroșevschi* date în instanța de fond a declarat, că în seara de 08.03.2015 a intrat în barul din localitate, unde la teighea a servit 50 gr. de vodcă, fiind chemat de cineva în una din cabine, în drum spre care, la- observat pe Vadim Borșci cu sticla de șampanie de culoare întunecată în mână, în cabina de alături aflându-se Octavian Bîrlad și Oleg Rusu care i-a formulat pretenții, că ar fi deschis și servit din sticla de vodcă pe care a procurat-o din banii lui, urmare a cărui fapt între ei începu un conflict, pe parcursul cărui Oleg Rusu l-a lovit cu palma peste față sau în piept, el lovindu-l

înapoi, iar Vadim Borșci din spate i-a aplicat o lovitură cu sticla pe care o ținea în mână peste partea dreaptă a capului de la care căzu peste masa, iar când a încercat să se ridice, acesta l-a mai lovit odată, fiind ajutat de cineva să iasă afară, fiind îmbrâncit din spate spre ușa de ieșire, de care s-a lovit cu umărul stâng, după care Octavian Bîrlad l-a lovit cu palma peste față, afară aflându-se și V. Borși, revenindu-și deja la spital, unde a fost vizitat de fratele lui O. Bîrlad, cu solicitarea aplanării conflictului, colaboratorii poliției încredințându-l, că persoanele vinovate vor fi atrase la răspunderea penală și tot odată propunându-i bani de la inculpat și O. Bîrlad de la care a refuzat, cheltuielile pentru tratament, inclusiv implantul procurat din România, suportându-le părinții săi, nefiindu-i recuperate, nefiind lovit cu sticla de vodcă din care ar fi băut, neamintindu-și dacă pe masa din cabină ar mai fi fost și alte sticle, la vârsta de 13-14 ani suportând un traumatism cerebral.

Audiat suplimentar în instanța de apel, A. Petroșevschi a concretizat, că la tejghea cineva l-a servit cu vodcă probabil Moșin, după care și el l-a servit cu vodcă din sticla procurată pe banii lui Oleg Rusu, neamintindu-și cum a ajuns în cabina în care din acest motiv, începu conflictul cu Oleg Rusu care l-a lovit, el îmbrâncindu-l înapoi, iar Vadim Borși apropiindu-se din spate, l-a lovit peste partea dreaptă a capului cu sticla de sub vodcă de 0,5 litri, probabil cu cea pe care o aduse și din care băuse, de la ce căzu jos, iar când s-a ridicat, acesta i-a aplicat din spate încă o lovitură cu respectiva sticlă peste aceeași parte a capului, de la ce ea nu s-a spart, ne observând momentul când el a luat-o de pe masa, după care cineva l-a ajutat să se ridice, așezându-l pe scaun, iar inculpatul i-a mai aplicat o lovitură cu pumnul în nas în prezența rudei sale Oleg Rusu care a văzut cele întâmplare. Ulterior din înregistrarea video ridicată din bar și vizionată în instanța de fond, a văzut, că după loviturile aplicate în cabină de V. Borși, a fost scos din sală de către Octavian Bîrlad, care ținându-l din spate l-a scos afară, unde a mers vreo cinci metri, căzând jos și pierzând cunoștința, ne amintindu-și dacă acesta l-ar fi lovit, deși ulterior i-a recunoscut că i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, ne fiind bătut și de alte persoane, dar după cum auzi-se când și-a revenit, a fost găsit sub un pom lângă șosea, fiind chemată ambulanța. În rezultatul traumei, a primit gradul doi de dezabilitate, insistând la recuperarea daunei materiale și celei morale în cuantum de 500 000 lei (f. d. 104-114 v.3; 152-153 v.4; 134-139 v.5);

- declarațiile martorilor Glavan Tatiana și Banari Valeria, audiați în instanța de fond și apel, au declarat, că în seara de 08.03.2015 se aflau în bar împreună cu Sergiu și Ion Borș, văzând momentul în care din cabină ieși A. Petroșevschi care a procurat o sticlă cu vodcă, cu care s-a reîntors în aceeași cabină, ne văzând cele petrecute în ea, doar, că peste puțin timp, el din nou ieși din cabină fiind urmat prin sală de O. Bîrlad a cărui scurtă era murdară de sânge și care l-a îmbrâncit spre ieșire, victima lovindu-se cu capul de ușa de intrare, afară O. Bîrlad aplicându-i lovituri cu mâna, iar când acesta căzu jos, lovindu-l și cu picioarele, ulterior aflând, că A. Petroșevschi a fost lovit și cu sticla peste cap, deși pe Borșci Vadim în acea seară în bar nu-l văzuseră și nici nu auzise-ră atunci despre careva conflict între el și victimă. (f.d. 135-138 v.3; 169-170 v.5; 138-141 v.3; 171-173 v.5);

- *declarațiile martorului Darii Iurii*, audiat în instanța de fond și apel, a declarat, că în seara de 08.03.2015, în bar venise A. Petroșevschi cu O. Rusu, primul procurând o sticlă cu vodcă, ca care ambii au intrat într-o cabină, ce se petrecu-se acolo nu cunoaște, doar, că peste puțin timp îl văzu pe A. Petroșevschi ieșind din bar, având urme de sânge pe față, el fiind urmat de A. Bîrlad și alte persoane, după care de la Valeria Banari aflase că A. Petroșevschi a fost bătut afară și este inconștient, fapt pentru care luase o sticlă cu apă, ieșind din bar, unde la vreo 50 metri distanță, lângă oficiul asociației de împrumut, sub un pom îl găsi pe A. Petroșevschi, care era plin de sânge, spălându-l și chemând ambulanța, pentru, că era fără cunoștință, având traumă la cap. Făcând curat în cabina în care anterior s-au aflat A. Petroșevschi și O. Rusu, a văzut urme de sânge și șervețele umede la fel murdare de sânge, ridicând de acolo sticlă din plastic și una cu vodcă, lipsind careva cioburi, precum și sticlă de sub șampanie, care nu era nici în cabina unde până la cele întâmplare se aflau A. Petroșevschi, O. Rusu, O. Bîrlad și V. Borșci, și nici în cabina de alături, ne amintindu-și ca ultimul să fi procurat în acea seară șampanie. Momentul în care victima a fost lovită în cabină nu l-a văzut și nu știe cine ar fi făcut-o, afară după el ieșind toți cei cu care el s-a aflat într-o cabină și înapoi nimeni ne revenind; pe imaginile video văzându-se doar momentul în care victima iese din cabină îndreptându-se spre ieșire și cel când acesta iese din bar. (f.d. 121-126 v.3; 174-176 v.5);

- *declarațiile martorului Proca Diana*, audiată în instanța de fond și apel, a relatat, că în seara de 08.03.2015 aflându-se în bar în calitate de barman, cunoaște, că în una din cabine se afla V. Borșci cu alte persoane, care probabil procurase bere, între timp făcându-și apariția A. Petroșevschi care a comandat o sticlă de vodcă pe care a deschis-o, servind pe cineva din ea și un plastic cu apă gazată, cu care intrase în una din cabine, ne cunoscând dacă tocmai în cea unde se afla inculpatul și ne văzând ce s-a petrecut acolo, fiind liniște și neauzind zgomote, însă după ceva timp Petroșevschi ținându-se cu mâna de față a trecut pe lângă teșghea spre ieșire, fiind îmbrâncit de O. Bîrlad, de la ce se lovide cu capul de ușă, peste ceva timp aflând de la V. Banani, că e fără cunoștință, fapt pentru care Iu. Darii luase o sticlă cu apă și ieși afară, unde l-a spălat, apoi a chemat salvarea, făcând regulă în cabina în care s-a aflat victima, de unde a scos șervețele murdare de sânge și sticla de sub vodcă cu conținut în ea, nefiind deteriorate careva lucruri și lipsind cioburi (f.d. 131-134 v.3; 178-179 v.5).

La fel, în susținerea argumentelor privind vinovăția lui V. Borșci, acuzarea a dat citire declarațiilor acuzatorii din instanța de fond a martorilor:

- *Petroșevschi Aurica*, potrivit căreia a fost anunțată, că fiul se află în stare gravă la spital, unde l-a găsit deja după intervenția chirurgicală, având echimoze și excoriații la umăr, buze, nas, cap, spunându-i, că a fost lovit de mai multe ori de către V. Borșci din spate cu o sticlă peste cap, O. Bîrlad aplicându-I o singură lovitură în față pentru, că i-a murdărit scurta de sânge; părinții și fratele acestui propunându-I bani doar, ca să retragă cererea, însă după ce li-a comunicat, că feciorul i-a spus doar de o singură lovitură, na-u mai apărut, pe când colaboratorii de poliție ce instrumentau cauza, l-a del i-au propus retragerea cererii pentru a nu-l expertiza pe fecior, pentru, că ar putea fi recunoscut bolnav psihic, pentru tratamentul cărui, inclusiv operații, investigații, implant a cheltuit

peste 100 000 lei (f.d. 115-120 v.3); declarații analogice formulând și sora părții vătămate Cristea Marina (f.d. 127-130 v.3);

- *Catarev Vasile*, potrivit cărui în seara de 08.03.2015 se află în apropierea barului, văzând cum din el a ieșit A. Petroșevschi fiind urmat de O. Bîrlad, peste ceva timp, observându-l pe primul la pământ, și cineva spălându-l pe față, dar nu s-a apropiat de ei, aflând ulterior de la Motoc Dorin despre conflictul dintre cei doi, pe parcursul cărui, O. Bîrlad l-a lovit pe A. Petroșevschi, de la ce acesta căzu jos, lovindu-se cu capul de bordură (f.d. 142-143 v.3).

Instanța de apel a reținut că de rând cu probele verbale, supra expuse, care au fost statuate la baza sentinței de condamnare a inculpatului V. Borși, instanța corect a reținut, că vinovăția lui se confirmă și prin probele material scrise administrate pe caz și anume:

- *comunicarea telefonică parvenita la IP* din punctul traumatologic a spitalului municipal Bălți referitor la internarea lui A. Petroșevschi cu diagnoza: contuzie cerebrală, hemoragie subdurală (f.d. 3 v.1), soția lui sesizând OUP referitor la pornirea cauzei penale (f.d. 6 v.1);

- *proces verbal de cercetare la fața locului din 10.03.2015* prin care, pe suprafața carosabilului din fața asociației de împrumut, s-a depistat o pată brună - roșietică, uscată, asemănătoare cu sânge (f.d. 7-9 v.1);

- *proces verbal de verificarea a declarațiilor O. Bîrlad la locul infracțiunii din 25.08.2015*, prin care ultimul a susținut, locul infracțiunii, indicând la fel intrarea în bar și deplasarea spre cabină, unde a avut loc conflictul, la fel și ușa de care s-a lovit A. Petroșevschi, ieșirea din bar și drumul spre locul infracțiunii pe suprafața asfaltată a cărui a și fost depistată pata de sânge, precum și locul sub pom unde l-au depistat pe A. Petroșevschi (f.d. 151-154 v.1);

- *ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Petroșevschi Alexandr din 19.03.2015*, cu audierea lui, comunicând, că nu cunoaște de cine a fost bătut, la bar având un conflict cu O. Rusu, O. Bîrlad și V. Borși, fiind recunoscut în baza cererii depuse și în calitate de parte civilă la suma de 3500 lei (f.d. 16-19; 81-82 v.1);

- *proces verbal de audiere a părții vătămate Petroșevschi Alexandr din 18.05.2015* care a declarat, că pe banii lui Oleg Rusu a procurat o sticlă cu vodcă și un pachet cu țigări, din care l-a servit pe un cunoscut de al său, ne amintindu-și pe cine anume, ceea ce l-a supărat pe Oleg Rusu, care a început să strige la el, lovindu-l în față, după care a primit câteva lovituri puternice din spate peste cap, pierzându-și cunoștința, ulterior de la fratele său aflând, că a fost găsit fără cunoștință sub un pom (f.d. 83-84 v.1);

- *proces verbal de confruntare din 06.09.2015*, în cadrul căreia, A. Petroșevschi a declarat, că nu cunoaște cine l-a lovit din spate cu sticla peste cap și nici câte lovituri i-a aplicat O. Bîrlad, care a la rândul său a comunicat, că l-a scos pe A. Petroșevschi din cabină, dorind să evite declanșarea de mai departe a conflictului între el și Rusu Oleg pentru, că a deschis fără voia lui sticla cu vodcă și pachetul de țigări și pentru ca el să nu fie bătut în continuare, ne văzând ca Borși Vadim să-l fi lovit cu sticla peste cap, l-a scos din cabină, îndreptându-l din spate spre ușa de ieșire, de care acesta s-a lovit și ieșind afară l-a înjurat, motiv pentru care l-a îmbrâncit, el căzând jos pe suprafața asfaltată a șoselei, nu

departe de incinta asociației de împrumut, ulterior văzându-l sub un pom, personal ne aplicându-i lovituri. (f.d. 168-172 v.1);

- *proces verbal de ridicare a obiectului, examinarea, recunoaștere și anexare la dosar pe suport electronic a înregistrării video în incinta barului din 25.08.2015*, din care se observă cum la 09.03.2015 ora 22:10:17 A. Petroșevschi intră în bar, purtând blugi de culoare albastru închis, scurtă neagră, cu un rucsac în spate de culoare negru, se apropie de taraba barului unde discută cu două persoane, după care se duce de la tarabă, apoi din nou se apropie. La ora 22:11:14 în bar intră fumând Oleg Rusu care se așază în colțul drept al tarabei pe un scaun. La 22:12:49 A. Petroșevschi comandă o sticlă cu vodcă și pahare de unică folosință peste vreo două minute cumpără apă, după care deschide sticla cu vodcă, turnându-și lui în pahar și unei persoane cu care discuta la tarabă. În acest moment, Oleg Rusu se ridică de pe scaun și se îndreaptă spre cabină, peste puțin timp revenind la tarabă, luând sticla cu apă, discutând ceva cu A. Petroșevschi care nu reacționează. La 22:17:54 O. Rusu din nou se apropie de A. Petroșevschi făcând gesturi de nemulțumire la adresa lui, smulgându-i din mână sticla de vodcă și pleacă spre cabină, după ceva timp din nou apropiindu-se de el, împreună îndreptându-se spre cabină, din care A. Petroșevschi a ieșit peste puțin timp discutând cu o persoană, apoi se apropie de o masă, discutând cu o altă persoană îmbrăcată în scurtă gri cu mânici negre și cu chipiu alb pe cap, cu care se îndreaptă spre cabină, apoi A. Petroșevschi la ora 23:12:11 iese de unul singur din cabină, la ora 23:25:30 din cabină ieșind O. Rusu care se așază pe scaunul de lângă tarabă, apoi se întoarce în cabină, de unde la 23:33:40 iese A. Petroșevschi fiind urmat de O. Bîrlad care îl împinge cu capul de ușă, ieșind din bar. Din înregistrarea camerei din exteriorului barului, se vede cum la ora 23:34:10 afară iese A. Petroșevschi mergând pe picioare și ținând rucsacul în spate, îndreptându-se spre incinta asociației de împrumut; la 23:34:22 din bar iese O. Bîrlad cu mai multe persoane, îndreptându-se spre victimă, după care la 23:35:40 se deplasează spre incinta asociației de împrumut, iar la 23:36:29 O. Bîrlad revine la bar (f.d. 147-150 v.1);

- *conform raportului de expertiză medico-legală nr. 40 "D", efectuată la 13.03.2015 în baza documentelor medicale și reieșind din împrejurările faptei, indicate în ordonanța de numirea ei, la A. Petroșevschi s-a depistat plagă contuză a părții pielose a capului pe dreapta, hematom subdural pe dreapta, care puteau apărea în urma acțiunii unui corp (uri) dur/e contondent/e sau prin lovire de el/e, posibil în circumstanțele indicate, calificându-se ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață în timpul primirii lor (f.d. 32; 96-11 v.1);*

- *potrivit raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 30 din 10.02.2016, întocmit în baza documentelor medicale prezentate, la A. Petroșevschi au fost depistate următoarele leziuni corporale: traumatism cranio-cerebral acut închis, manifestat prin contuzie gravă a creierului, urmată de hematom subdural (90 ml) în regiunea temporo - occipitală pe dreapta; plagă contuzionată (5x3 cm) în regiunea temporo-occipitală dreapta; excoriație și edem pe buza inferioară a gurii; echimoze și edeme pe antebrațul și mâna stângă, în ansamblu se califică ca vătămare gravă periculoasă pentru viață; iar*

separate reieșind din declarațiile victimei în modul următor: traumatism cranio-cerebral acut închis, manifestat prin contuzie gravă a creierului, urmată de hematom subdural (90 ml) în regiunea temporo -occipitală pe dreapta, drept vătămare gravă periculoasă pentru viață; plaga contuzionată (5x3 cm) în regiunea temporo-occipitală dreapta, ca vătămare ușoară cu dereglarea de scurtă durată a sănătății, iar excoriație și edem pe buza inferioară a gurii, echimoze și edeme pe antebrațul și mâna stângă, ca vătămări neînsemnate.

În cadrul radiografiei nu s-a constatat fractura oaselor nazale sau craniene. Leziunile corporale au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu obiect/e dur/e contondent/e, fiind imposibilă stabilirea consecutivității lor, dat fiind că în fișa medicală lipsesc date referitor la toate leziunile corporale, cu excepția traumei cranio-cerebrale și plăgii în țesuturile moi pericraniene, indicând numai prezența și tipul excoriației, echimozei, edemelor, localizate pe diferite regiuni anatomice, fără precizarea lor totală, a dimensiunilor, formei, aspectului morfologic, culoarea. Prezența și localizarea leziunilor corporale, consemnate în documentația medicală, denotă că ultimele au fost cauzate prin aplicarea mai multor lovituri (nu mai puțin de 4-5) cu diferite obiect/e dur/e contondent/e, proprietățile căreia le posedă garafa din sticlă, pumnul, piciorul și alte obiecte cu particularități similare. Poziționarea victimei în timpul cauzării leziunilor corporale putea fi oricare, dar neapărat la o distanță accesibilă pentru mâna și obiectul/ele traumatizante a agresorului/lor;

- *prin raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 221 din 12-15.07.2016* s-a constatat că, cauzarea leziunilor corporale numai în rezultatul lovirii victimei cu palma în față, de către învinuitul O. Bîrlad, chiar și la o cădere ulterioară se exclude, deoarece localizarea plăgii contuzionate (5x3 cm) în regiunea temporo-occipitală dreapta indică mai mult la lovirea cu un obiect contondent-dur de formă alungită (garafă din sticlă), dar nu la căderea accelerată pe un plan dur uniform, precum este traseul asfaltat. Până la pierderea temporară a cunoștinței și agravarea simptomaticeii neurologice, cauzate de evaluarea hematomului subdural (comă, parapareză), victima era în stare să manifeste acțiuni coordonate, inclusiv și să se deplaseze de sine stătător (f.d. 15-16 v.2);

- *potrivit expertului legist care a participat la efectuarea expertizei medico-legale în comise Chirii Corbu*, audiat în instanța de fond, în baza documentelor medicale a concluzionat, că trauma depistată la victimă, i-a fost cauzată prin aplicarea loviturii cu partea cilindrică a sticlei, posibil de sub șampanie, cum se indica în ordonanță, indiferent dacă purta ceva pe cap, pentru, că nu a influențat la amortizarea loviturilor, lăsând o plagă contuză și liniară; a cărei apariția în rezultatul aplicării loviturilor cu pumnul sau piciorul se exclude, pentru, că aceste corpuri contondente nu pot cauza o plagă cu dimensiunea de 5x3 cm. Conform literaturii de specialitate, persoana cu trauma cranio cerebrală gravă, în perioada până când hemoragiile intracraniene nu provoacă disfuncție a centrelor de coordonare și statice, poate efectua careva acțiuni pe o perioadă scurtă de timp, fiind unul individual; însă când hematomul subdural atinge masa critică 40-50 ml de sânge, persoana devine inaptă de orice acțiune, adică pierde cunoștința; la victimă depistându-se o singură plagă contuză, trauma fiind proaspătă, potrivit documentelor medicale au fost aplicate 4-5 lovituri; căderea

pe bordură sau asfalt, implicând mai întâi amortizarea umărului și după ceea lovirea capului, în speță hematoma fiind depistată în interior (f.d. 149-152 v.3);

- *potrivit celui de-al doilea expert legist Capcelea Victor*, la fel audiat în instanța de fond, circumstanțele producerii vătămarilor corporale li-au selectat din lucrările cauzei, efectuând expertiza în baza documentelor medicale și constatând, că plaga în regiunea tempo-occipitală dreapta cu dimensiunile 5/3 poartă caracter contuz, fiind produsă în rezultatul acțiunii traumatice prin lovire cu un obiect dur, contondent de formă alungită, cum ar putea fi și piciorul încălțat în bocanci sau partea cilindrică a sticlei, ce nu s-a stricat, indiferent dacă victima purta ceva pe cap, plaga liniară depistată la el urmare a traumei primite, îi permitea să se deplaseze și să efectueze mișcări coordonate, deoarece hematoma subdurală care provoacă simptomatologia neurologică cu pierderea cunoștinței se formează lent și nu brusc; fiindu-i aplicate conform documentelor medicale 4-5 lovituri, a căror consecutivitate nu s-a soluționat, la suprapunerea leziunilor, fiind imposibilă stabilirea numărului acestora, plaga de la cădere având un alt caracter, decât cea depistată la victimă (f.d. 153-157 v.3);

- *potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 119 a-2016*, comisia de experți a constatat, că în timpul producerii evenimentelor și pe parcursul urmăririi penale nu se desemnează particularități psihologice individuale, care ar fi avut impact direct asupra lui A. Petroșevschi; el având deplina capacitate de a înțelege caracterul și sensul acțiunilor de urmărire penală; reieșind din tabloul clinic psihologic, expertizatul nu manifestă semne de sugestibilitate sporită, agresivitate necontrolată, predispunere spre nesinceritate sau fantezie, fapt ce denotă, că el nu suferă de tulburări psihice, dar prezintă diagnoza tulburare organică de personalitate, ceea ce se confirmă prin date anamnestice despre suportarea traumelor cranio-cerebrale repetate din copilărie și pe parcursul vieții, care au condiționat dezvoltarea particularităților de tip exploziv (...) cât și examenul psihiatric clinic curent, depistează la el diminuarea memoriei, labilitate emoțională, fenomene cerebrale și devieri psihocomportamentale, gândire lentă vâscoasă cu tendințe spre detalieri. Însă gradul particularităților caracteristice, depistate la el, nu este atât de pronunțat și nu echivalează cu noțiunea de alienație mentală. La momentul comiterii acțiunilor asupra sa, după cum rezultă din studiul dosarului penal și examenului psihiatric curent, dereglări psihice temporare nu manifesta, putea percepe și corect recepționa evenimentele ce se petreceau asupra lui și în prezent le poate reda, după stare psihică fiind capabil de a depune mărturii și poate fi audiat în calitate de parte vătămată în cauză (f.d. 221-223 v.1);

- *ordonanța OUP din 22.06.2016 prin care Vadim Borșci* a fost recunoscut în calitate de bănuț în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile procesuale, el refuzând depunerea declarațiilor (f.d. 239-243 v.1);

- *ordonanța din 19.09.2016 prin care Vadim Borșci* a fost pus sub învinuire pe art. 151 alin. (1) Cod penal, cu aducerea la cunoștință a drepturilor procesuale, la fel refuzând depunerea declarațiilor (f.d.37-43 v.2);

- *verificările OUP a acțiunilor lui Octavian Bîrlad*, recunoscându-l la 16.03.2015 în calitate de bănuț, iar la 22.04.2015 în calitate de învinuit,

audiindu-l pe marginea cauzei, în care a recunoscut doar aplicarea unei lovituri cu palma peste fața lui A. Petroșevschi, în timp ce se aflau în drum, după evenimentele produse în incinta barului, în care nu a fost implicat, decât a intervenit în conflictul dintre victimă și Oleg Rusu, susținând, că loviturile din cabină și sala barului i-au fost aplicate de către V. Borșci (f.d. 40; 45; 58-59);

- *proces verbal de examinare a profilului lui A. Petroșevschi de pe WEB-site "Odnoklassniki" din 05.08.2015*, în care s-a păstrat conversația lui cu O. Bîrlad referitor la urmările survenite, adresarea la organele de resort, recuperarea prejudiciului cauzat ca urmare a intervențiilor chirurgicale și tratamentului la care este supus (f.d. 125-146 v.1);

- *ordonanța procurorului Lilia Bucătaru din 12.09.2016 prin care a fost dispusă scoaterea lui Octavian Bîrlad de sub urmărire penală pe art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, care la moment este în vigoare*, ca urmare a constatărilor experților legiști din cele două rapoarte de expertiză medico-legală în comisie nr. 30 și nr. 221, prin care s-a exclus cauzarea leziunilor corporale ca urmare a loviturii aplicate victimei cu palma în față, chiar și la o cădere ulterioară, apariția traumei rezultând din lovirea cu un obiect contondent-dur de formă alungită (garafă din sticlă), dar nu la căderea accelerată pe un plan dur uniform, precum este traseul asfaltat, precum și rezultând din declarațiile suplimentare a lui A. Petroșevschi prin care a susținut, că inițial a fost lovit de către Oleg Rusu în față, după care de V. Borșci cu o garafă din sticlă peste cap, ne amintindu-și cine l-a mai lovit (f.d. 29-30 v.2);

- *verificările OUP a acțiunilor lui Oleg Rusu, recunoscându-l în calitate de bănuț și dispunând prin p/v din 26.08.2015 audierea lui*, pe parcursul cărei a recunoscut conflictul pe care l-a avut în seara de 08.03.2015 cu A. Petroșevschi pentru, că din banii ce i-a dat a procurat o sticlă cu vodcă și țigări pe care le începu cu o altă persoană, motiv pentru care i-a smuls sticla din mâni intrând în cabină, fiind urmat de victimă, cu care începu un conflict, pe parcursul căruia acesta sări la bătaie, el îmbrâncindu-l și victima ieșind în salon, necunoscând despre cele ce au urmat (f.d. 162), ulterior prin *ordonanța din 26.11.2015 el fiind scos de sub urmărirea penală* (f.d. 163 v.1);

În baza probelor suplimentar cercetate în instanța de apel la solicitarea părților, instanța de apel a reținut caracterul obiectiv a soluției judiciare privind condamnarea lui Vadim Borșci pe art. 151 alin. (1) Cod penal pentru *vătămarea intenționat gravă a integrității corporale a lui A. Petroșevschi*, fapt ce rezultă din declarațiile celui din urmă prin care susține, că în cabina barului, pe parcursul conflictului cu Oleg Rusu, după ce a fost lovit de către acesta cu palma peste față, anume inculpatul l-a lovit din spate peste partea dreaptă a capului cu sticla de sub vodcă, probabil cea de la care se inițiasse conflictul. Și chiar dacă, apărarea a invocat lipsa unei consecutivități în declarațiile victimei, precum și expunerea de fiecă dată a unor împrejurări noi, esența celor relatate de el în ce privește autorul cauzării vătămărilor corporale, a rămas neschimbată de la faza urmăririi penale până la examinarea în apel a cauzei.

De altfel, instanța de apel a menționat că, reieșind din gravitatea traumei primite, este absolut justificat faptul, că victima la primele audieri, nu a putut relata amănunțit derularea evenimentelor, pe care ulterior totuși li-a completat,

indicând asupra inculpatului drept persoana care i-a aplicat lovituri peste cap, urmate de trauma cranio-cerebrală.

La acest capitol, instanța de apel decurgând din concluziile expertizei psihiatrico-legală ambulatorie nr. 119 a-2016 a lui A. Petroșevschi, prin care s-a constatat că, ultimul, reieșind din tabloul clinic psihologic, nu manifestă semne de sugestibilitate sporită, agresivitate necontrolată, predispunere spre nesinceritate sau fantezie, la momentul comiterii acțiunilor asupra sa, după cum rezultă din studiul dosarului penal și examenului psihiatric curent, dereglări psihice temporare nu manifesta, putea percepe și corect recepționa evenimentele ce se petreceau asupra lui și în prezent le poate reda, după stare psihică fiind capabil de a depune mărturii.

Tot aici, deși nimeni din cei audiați pe parcursul urmăririi penale și în instanța de judecată n-au declarat, că anume inculpatul V. Borșci l-ar fi lovit pe A. Petroșevschi cu sticla peste cap, totuși reieșind din concluziile experților legiști V. Capcelea și Ch. Corbu, potrivit căror mecanismul apariției plăgii în regiunea tempo-occipitală dreapta este rezultatul acțiunii traumatice prin lovire cu un obiect dur, contondent de formă alungită cum ar putea fi garafa din sticlă, precum și în baza declarațiilor victimei care susține cauzarea ei de către inculpat în interiorul cabinei, în prezența lui Oleg Rusu, cu care el se află în relații de rudenie și O. Bârlad, instanța de apel a constatat ca fiind dovedit faptul, că anume în aceste circumstanțe lui A. Petroșevschi i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Or, deși inculpatul a susținut, că plaga ar putea fi produsă în rezultatul lovirii victimei de ușa de intrare în bar cu ulterioara cădere, fiind împins din spate de către O. Bîrlad, aceasta versiune instanța nu a acceptat-o dat fiind, că localizarea acestei este în regiunea tempo-occipitală dreapta și nu în față, iar din înregistrarea video rezultă, că victima după ce se lovește cu capul de ușă, fiind împins din spate de către O. Bîrlad, nu cade jos ci iese afară, niciunul martorii audiați neconfirmând că el ar fi căzut în sala barului.

Totodată, versiunea apariției vătămarilor corporale grave ca urmare a loviturilor aplicate de O. Bîrlad, în special cu palma sau pumnul peste față, cu ulterioara cădere, fie și accelerată a victimei, experții legiști au exclus-o, deoarece localizarea plăgii contuzionate (5x3 cm) în regiunea temporo-occipitală dreapta indică mai mult la lovirea cu un obiect contodont-dur de formă alungită (garafă din sticlă), dar nu la căderea accelerată pe un plan dur uniform, precum este traseul asfaltat; care ar implica mai întâi amortizarea umărului și după ceea lovirea capului, în speță hematoma fiind depistat în interior.

Potrivit experților până la pierderea temporară a cunoștinței și agravarea simptomaticei neurologice, cauzate de evaluarea hematomului subdural (comă, parapareză), victima era în stare să manifeste acțiuni coordonate, inclusiv și să se deplaseze de sine stătător; hematoma subdurală care provoacă simptomaticele neurologice cu pierderea cunoștinței formându-se lent și nu brusc, situație care exclude versiunea apariției ei timp de două minute în care potrivit înregistrării video A. Petroșevschi și O. Bîrlad s-au aflat în exteriorul barului: primul ieșind la ora 23:34:10 mergând pe picioare și ținând rucsacul în spate, iar al doilea cu

mai multe persoane la 23:34:22 plecând în spatele barului, după care reveni și la 23:35:40 se îndreaptă spre incinta asociației de împrumut înspre care vine și victima, iar la 23:36:29 O. Bîrlad revenind în bar.

De rînd cu aceasta, reieșind din documentația medicală, experții legiști au stabilit, că pe lângă trauma cranio-cerebrală și plaga în țesuturile moi pericraniene, la victimă au mai fost depistate excoriații, echimoze, edeme, localizate pe diferite regiuni anatomice, fără precizarea lor totală, a dimensiunilor, formei, aspectului morfologic, culoarea, ceea ce denotă că ultimele au fost cauzate prin aplicarea mai multor lovituri (nu mai puțin de 4-5) cu diferite obiect/e dur/e contondent/e, proprietățile căreia le posedă garafa din sticlă, pumnul, piciorul și alte obiecte cu particularități similare. Poziționarea victimei în timpul cauzării leziunilor corporale putea fi oricare, dar neapărat la o distanță accesibilă pentru mîna și obiectul/ele traumatizante a agresorului/lor.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că, respectivele împrejurări nu exclud faptul, că victimei i-au fost cauzate mai multe lovituri, inclusiv cu pumnii și picioarele, posibil și de alte persoane fapt relatat de martorele Glavan Tatiana și Banari Valeria, însă vătămarea gravă a integrității corporale, ce a determinat încadrarea juridică a faptei la art. 151 alin. (1) Cod penal, rezultă din traumatismul cranio-cerebral acut închis, manifestat prin contuzie gravă a creierului, urmată de hematom subdural (90 ml) în regiunea temporo - occipitală pe dreapta, ca fiind una periculoasă pentru viață, care potrivit lucrărilor cauzei, i-a fost cauzată de către inculpatul V. Borșci prin aplicarea loviturii cu sticla din spate pe partea dreaptă a capului, lipsind probe veridice ce ar confirma cauzarea ei de către O. Bîrlad. Celelalte vătămări corporale cum ar fi: plaga contuzionată (5x3 cm) în regiunea temporo-occipitală dreapta fiind calificată ca vătămare ușoară cu dereglarea de scurtă durată a sănătății, iar excoriație și edemul pe buza inferioară a gurii, echimoze și edeme pe antebrațul și mîna stîngă, ca vătămări neînsemnate.

Astfel, instanța de apel a constatat ca fiind dovedită, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, cercetate în instanța de fond și suplimentar în cea de apel, vinovăția lui Vadim Borșci în vătămarea intenționat gravă a integrității corporale a lui A. Petroșevschi, care este periculoasă pentru viață și sănătate, precum și încadrarea corectă în limita învinuirii aduse prin rechizitoriu, a faptei la art. 151 alin. (1) Cod penal.

Referitor la respingerea solicitărilor de achitare a inculpatului pe art. 151 alin. (1) Cod penal, pentru, că nu ar fi comis fapta ce i se impută, instanța de apel a reținut, că nerecunoașterea de către el a vinovăției nu este altceva decât o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 66 Codul de procedură penală și art. 6 CEDO, pentru, că persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și această împrejurare nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

De aceea poziția inculpatului V. Borșci, susținută pe tot parcursul instrumentării și judecării cauzei penale, referitor la nerecunoașterea vinovăției, în situația confirmării ei, a fost apreciată ca fiind una declarativă și formală,

exprimată cu scopul evitării răspunderii penale. Instanța de fond corect și întemeiat respingând argumentele apărării privind achitarea lui, deoarece probele cercetate în ședința de judecată îi dovedesc cu certitudine vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, adică cauzarea vătămarilor corporale grave periculoase pentru viața și sănătatea lui A. Petroșevschi.

În respingerea argumentelor apărătorului Tatiana Tampei în numele părții vătămate A. Petroșevschi, referitor la constatarea faptului, că infracțiunea din speță a fost comisă de Vadim Borșci prin complicitate cu Octavian Bîrlad, ilegal scos de sub urmărire penală, precum și obligarea procurorului de a modifica învinuirea în sensul agravării, conform art. 326 Cod penal, cu reținerea în acțiunile celor doi a elementelor componente de infracțiune, prevăzută la art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, instanța de apel a reținut următoarele:

* în sensul art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu;

* potrivit alin. (2) modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod;

* conform art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală, procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță și în instanța de apel este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei, dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior, aducând la cunoștință inculpatului, apărătorului lui și, după caz, reprezentantului legal al inculpatului noua învinuire. În asemenea situație, instanța, la cererea inculpatului și a apărătorului lui, acordă termen necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire, după ce judecarea cauzei continuă. În instanța de apel, procurorul poate modifica acuzarea în sensul agravării doar în cazul în care a declarat apel;

* în Hotărârea nr. 5 din 17.03.2009 pentru controlul constituționalității prevederilor alin. (1) art. 326 din Codul de procedura penală, Curtea a reiterat, că scopul procesului penal este protejarea persoanei, societății și statului împotriva infracțiunilor, fiind unul primordial pe parcursul întregului proces, de la declanșare până la ispășirea pedepsei, la el în contrabalanță adăugându-se un alt scop și anume cel al protejării persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel încât orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată, ceea ce nu este mai puțin important;

* curtea relevă, că modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul Cod, prevederile alin. (1) art. 326 CPP fiind aplicabile doar cu condiția, că

probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil, că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior;

* în decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 118g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 325 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, Curtea a menționat, că legiuitorul a prevăzut în art. 325 din Codul de procedură penală dreptul procurorului de a depune o ordonanță de modificare a învinuirii în ședința de judecată, ceea ce permite modificarea învinuirii în instanța de judecată dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul la apărare;

* totuși, în Hotărârea sa anterioară nr. 5 din 17 martie 2009, Curtea a menționat că este „[...] inadmisibilă practica aducerii neîntemeiate de noi capete de acuzare în procesul judecării cauzei penale, însă [...] este la fel de inadmisibil ca reprezentantul acuzării de stat, care descoperă în cadrul procesului penal noi circumstanțe incriminatoare, să nu poată aplica pârghiile justiției pentru calificarea corectă și echitabilă a faptelor comise de inculpat. În acest caz s-ar încălca dreptul la un proces echitabil al părții vătămate și al societății, care acuză persoana prin intermediul procurorului.”;

*în acest sens CtEDO a recunoscut, că o instanță de apel are dreptul incontestabil de a recalifica faptele, însă ca această recalificare să fie compatibilă cu Convenția, acuzatului trebuie să-i fie acordată posibilitatea de a-și exercita drepturile la apărare în mod concret, efectiv și mai ales în timp util.

În contextul celor expuse și în respingerea argumentului privind reîncadrarea faptei inculpatului pe art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu constatarea comiterii ei împreună cu O. Bîrlad, instanța de apel a reiterat, că această cerință depășește limitele învinuirii cu care a fost sesizată instanța în ordinea art. 325 Cod pr. penală, fiind inaplicabilă inclusiv pentru, faptul, că în sensul art. 436 alin. (4) Cod pr. penală, la rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă, decât numai dacă hotărârea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror care a solicitat aplicarea legii pentru o infracțiune mai gravă.

În ce privește, solicitarea anulării în ordine de apel a ordonanței de scoaterea lui O. Bîrlad de sub urmărirea penală, instanța de apel a reținut, că din momentul în care acesta a fost scos de sub urmărirea penală pe art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, apărătorul T. Tampei în numele părții vătămate a depus mai multe plângeri pe numele procurorului șef al raionului și Procurorului General prin care și-a motivat dezacordul cu modalitatea în care se instrumentează cauză penală, formulând cereri de recuzare a procurorilor ce au participat, inclusiv la examinarea ei în fond și apel, dar așa și nu a nu a contestat în ordinea art. art. 299/1 și 313 Cod procedură penală, legalitatea respectivei ordonanțe, care a rămas neschimbată pe tot parcursul examinării prezentei cauze, având puterea lucrului judecat, ceea ce exclude atragerea lui la răspunderea penală, pentru a nu se admite încălcarea principiului non bis in idem, garantat de Convenție, Constituție și art. 22 Cod de procedură penală.

În acest sens instanța de apel a menționat, că nerespectarea termenului stabilit de art. 230 alin. (2) Cod de procedură. penală, pentru contestarea actelor procesuale, în speță ordonanța de scoatere a lui O. Bîrlad de sub urmărirea

penală, rămasă neschimbată pe tot parcursul soluționării cauzei în instanța de fond, apel și recurs, impune pierderea acestui drept, inclusiv în situația în care cauza se rejudecă în condițiile art. 436 alin. (4) Cod de procedură penală, potrivit căroră, la rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei (...) legi privind o infracțiune mai gravă decât numai dacă hotărârea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror (.), care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă.

Pe motivele supra nominalizate, instanța de apel nu a acceptat nici solicitarea emiterii unei încheieri interlocutorii în privința procurorului ce a condus urmărirea penală în cauză și a reprezentat învinuirea în instanța de fond L. Bucataru, legalitatea acțiunilor cărei au fost deplânse de avocatul T. Tampei procurorilor ierarhic superiori, de competența căroră ține verificarea activității acesteia.

Cât privește procesul verbal de audiere a lui Borșci Vadim în calitate de martor, la etapa în care cauza se administra în privința altor două persoane, prin care el nu s-a autodenunțat și nici nu s-a auto incriminat, respectivul nu a afectat derularea de mai departe a procesului penal.

Referitor la respingerea cerințelor de înăsprire a pedepsei penale, instanța de apel a considerat, că constatările instanței de fond ce au stat la baza soluției adoptate în această parte, sunt suficient de justificate și argumentate, reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, potrivit căror, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea lui, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, în raport cu prevederile art. 75 Cod penal și recomandările Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, ținând cont de personalitatea inculpatului V. Borșci, care dispune de caracteristica psihopedagogică pozitivă a absolventului IP Gimnaziul "Viorel Cantemir"; caracteristica satisfăcătoare de la locul de trai și cea de la Federația Moldovenească de fotbal, potrivit cărei a absolvit școala tânărului arbitru, făcând parte din rândul tinerilor arbitri din regiunea "Nord" (f.d. 216 - 226 v. 2), nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru (f.d. 236-237 v. 1), potrivit revendicării (f.d. 235 v. 1), este la prima sa abatere de lege, fiind căsătorit și angajat în câmpul muncii, fapt pentru care just s-a aplicat în privința lui dispozițiile art. 90 Cod penal, dispunând executarea condiționată a pedepsei închisorii pentru perioada de probațiune de 3 ani.

În acest aspect, instanța de apel a considerat, că aplicarea în privința lui V. Borșci a prevederilor art. 90 Cod penal, ce se referă la suspendarea executării pedepsei închisorii, va contribui activ la corectarea și reeducarea lui, asigurând prevenirea comiterii pe viitor al altor fapte penale, acordându-i posibilitatea de a-și revedea acțiunile și șansa de a demonstra corectarea sa prin conștientizarea caracterului educativ și preventiv serios al pedepsei penale, astfel încât să fie asigurat principiul umanismului garantat de art. 4 Cod pr. penală, potrivit căruia legea penală nu urmărește scopul cauzării suferințelor fizice sau lezarea demnității umane, ci doar cel de corectare și prevenirea activității criminale.

Tot odată, verificând temeinicia sentinței în latura civilă în raport cu solicitările părții vătămate A. Petroșevschi, instanța de apel a considerat posibil de a o desființa în această parte, cu adoptarea unei soluții noi de admitere parțială a acțiunii civile prin încasarea în beneficiul lui de la V. Borșci a întregului volum al prejudiciului cauzat prin infracțiune, rezultat din cheltuielile suportate pentru tratament și implant, cu admiterea în parte a cerințelor referitor la cuantumul daunei morale suportate, urmare a celor întâmplute.

În acest sens, instanța de apel a reținut, că fiind recunoscut de către OUP în calitate de parte civilă, A. Petroșevschi la examinarea în fond a cauzei, a formulat la 03.05.2017 acțiune civilă în ordinea art. 219-221 Cod de procedură penală, solicitând încasarea de la Borșci Ruslan în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 14 737,55 lei o parte din cheltuielile pentru tratament, la care s-au păstrat bunurile, 800 euro în echivalentul valutei naționale, cu care s-a procurat din România implantul și dauna morală în cuantum de 500 000 lei, pentru suferințele suportate urmare a traumatizării lui în timpul infracțiunii din 08.03.2015, până la care a fost o persoană sănătoasă, aptă de muncă cu un viitor frumos, iar după această data a primit gradul doi accentuat de dezabilitate, devenind inapt de muncă, dependent fizic de ajutorul părinților săi, zilnic administrând medicamente pentru ameliorarea durerilor insuportabile, timp de două săptămâni aflându-se în stare de comă și o lună în cea de precoma, suportând două intervenții chirurgicale, fiindu-I introdus implant la oasele craniului, pe care organismul îl respinge, acumulându-se lichid, de la care suferă dureri puternice (f.d. 104-105 v.2).

În motivarea cerințelor din acțiunea civilă fiind prezentată concluzia Centrului Național de Epileptologie al IMSP Institutul de Medicină Urgentă din 05.04.2017 rezultând că, la A. Petroșevschi funcția cognitivă este reprezentată de conștiință clară, gândire logică, consecventă, orientare bună în timp, spațiu și propria persoană, oferind date personale depline, având capacitate de concentrare și atenție bună, comunicarea și limbajul fluent, coerent, articulat, în dialog, la întrebări răspunde fără alunecări de la subiect, raționament matematic intact, procesele de generalizare și abstractizare dezvoltate, funcționare și performanță socială - deficitară, extrasele din fișa medicală și bonurile de plată în confirmarea cheltuielilor suportate (f.d. 137 - 160' v.2).

Soluționând latura civilă a cauzei, instanța de apel a reținut că, potrivit art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi inițiată la cererea persoanelor fizice (...) cărora li-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau (...), prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea ei, dispoziția art. 220 alin. (1) și (2) Cod pr. penală stipulând, că acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prezentul cod, normele procedurii civile fiind aplicabile dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

La fel, instanța de apel a făcut referire și la jurisprudența CtEDO în cauza cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003), în care Curtea a statuat, în principiu, că atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a

cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit.

Potrivit art. 1398 alin. (1) Cod civil (în varianta legii aplicabile la data comiterii faptei), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În confirmarea cheltuielilor suportate în legătură cu tratamentul, inclusiv procurarea implantului, partea vătămată A. Petroșevschi, pe lângă imaginile ce reprezintă denaturarea craniului în locul traumei primite, pentru înlăturarea căroră a suportat intervenții chirurgicale pe parcursul căroră i-a fost pus implant, procurat în România cu 800 euro, a prezentat și un șir de bonuri de plată, anexate la extrasele din fișa medicală ce confirmă cheltuielilor suportate pentru tratament, solicitate de el pentru încasare în mărime de 14 737,55 lei, pe care instanța de apel le-a admis pentru încasare cu titlu de prejudiciu material (f.d. 137 - 160 v.2).

La fel, instanța de apel a reiterat că, dispozițiile art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc, iar potrivit art. 1423 alin. (1) Cod civil mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor etc).

Astfel, că cuantumul despăgubirilor de ordin moral supus încasării, urmează a fi evaluat în raport cu suferințele de ordin moral și psihologic suportat de partea vătămată A. Petroșevschi în legătură cu leziunile primite și consecințele survenite, pe care suficient de clar li-a menționat în acțiunea civilă, și care au fost preluate de instanța de apel ca motiv de acceptarea a cuantumului încasat a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, considerându-l pe cel solicitat de 500 000 lei fiind exagerat de mare reieșind din capacitatea reală de plată a inculpatului în raport cu veniturile pe care le are și salariul mediu pe economie, la fel ca și starea lui familiară și cea socială.

Tot odată, acceptând cererea procurorului de încasare de la inculpat a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor în mărime de 3685 lei, instanța de apel a reiterat că, norma art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod

obligatoriu, ea fiind aplicabilă cazului din speță, dat fiind constatarea gradului vătămărilor corporale a părții vătămate.

În susținerea acestei concluzii și cu referire la prevederile art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că, cheltuielile judiciare sunt suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, alin. (2) a normei visate indicând la sumele plătite sau care urmează a fi plătite (...) experților, (...) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, care potrivit alin. (3) aceleași norme se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, cea din ultima, fiind considerată o normă generală, neobligând statul să suporte cheltuielile ci doar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

De rând cu aceasta dispozițiile art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, statuează că, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau trecute în contul statului, instanța de judecată având marja aprecierii posibilității de ai impune condamnatului recuperarea cheltuielilor judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării lui cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat (...) sau să-l elibereze de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, (...) atunci când plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Respectiv, lecturând materialele cauzei, instanța de apel a reținut că, la cauza diferită spre examinare au fost atașate rapoartele de expertiză judiciară nr. 30 din 08-10.02 2016 pentru care statul a suportat cheltuieli în mărime de 1317 lei; nr. 221 din 12-15.07.2016 pentru care s-au suportat cheltuieli în mărime de 1317 lei și nr. 119 a -2016 din 14.03.2016 pentru care s-au suportat cheltuieli în mărime de 1187 lei, ce urmează a fi încasate din contul inculpatului, pentru retribuirea cuvenită experților, or spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sânt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sânt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Aceasta pentru, că efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infracțurului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile

judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor. Astfel, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regulă.

9. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

9.1 *Avocatul Tâmpoi Tatiana în interesele părții vătămate și partea vătămată Petrosevschi Alexandr*, prin care solicită casarea deciziei din motiv că faptele constatate în partea constatatoare sunt contradictorii, iar dispozitivul emis nu coincide cu faptele constatate.

În conținutul cererii de recurs, recurentul menționează că, instanța de apel nu a motivat și nu a răspuns la întrebarea cu privire la trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond ca să fie, respectată procedura și dreptul la apărare inculpaților, doar se evidențiază o motivare haotică a deciziei a "nevinovăției" lui Bârlad Octavian, persoana care a comis infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(2) Cod Penal, deoarece conflictul a apărut inițial în incinta barului "xxxxxxx" partea vătămată fiind lovită de inculpatul Borșci Vadim, care a continuat afară, partea vătămată fiind scoasă din bar de Bîrlad Octavian, care a continuat să-l lovească pe Petroșevschi Alexandr până acesta a căzut jos și nu s-a mai ridicat. Din aceste considerente consideră oportună:

- emiterea unei încheieri interlocutorii în privința procurorului Procuraturii r.Drochia care a condus urmărirea penală și a reprezentat acuzarea în instanța de fond dna Lilia Bucătaru, care nu a făcut uz de prevederile art.326 din Codul de Procedură penală, ținând cont că la etapa cercetării judecătorești a cauzei penale în instanța de fond au apărut circumstanțe noi conform cărora martorii Banari Valeria, Darii Iurie au declarat că au văzut cum Bîrlad Octavian 1-a lovit cu pumnii și picioarele pe Petrosevschi Alexandr;

- emiterea unei încheieri interlocutorii în privința procurorilor Formusati Andrei și Gavdiuc Valentina care au reprezentat acuzarea în instanța Curții de Apel Bălți care nu au intervenit cu solicitări noi, în sensul completării cererii de apel declarată de procurorul Lilia Bucătaru care a declarat apel doar în privința încasării cheltuielilor de judecată și blândeții pedepsei solicitând pedeapsă sub formă de închisoare pentru inculpatul Borșci Vădim învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal;

- casarea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală din 12.09.2016 emisă de procurorul în procuratura r.Drochia, Lilia Bucătaru, din motive că au apărut circumstanțe noi, necunoscute până la acel moment de către procuror, fiind evidente doar la etapa cercetării judecătorești și de fapt, în acțiunile lui Bîrlad Octavian se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2)CP;

- constatarea că cauza penală a fost judecată în prima instanță, cât și în instanța de Apel în lipsa unui învinuit (persoană interesată) - Bîrlad Octavian, fiind examinată cererea înaintată de partea vătămată cu privire la dreptul procurorului de a face uz de prevederile art.326 din Codul de procedură penală

de a fi pus sub învinuire cet. Bîrlad Octavian cât și cererea cu privire la anularea Ordonanței de scoatere de sub urmărire penală din 12 septembrie 2016.

În drept, avocatul întemeiază recursul pe **art. 444 alin.(1) .Cod de procedură penală** și anume, *hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care:*

pct.1) *nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei;*

pct.5) *cauza a fost judecată în primă instanță fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;*

pct.6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare;*

pct. 11) *inculpatul a fost achitat greșit pentru motivul că fapta săvârșită de el nu este prevăzută de legea penală sau când procesul penal a fost încetat greșit din motivul că exista o hotărâre judecătorească definitivă în privința aceleiași fapte sau că există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o lege nouă sau anulată de un act de amnistie ori că a intervenit decesul inculpatului;*

pct.12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

9.2. Avocatul Ababei Lilia, în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea achitării lui Borșci Vadim, condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin.(1) Cod penal, pe temeiul că fapta nu a fost săvârșită de către condamnat.

În conținutul cererii de recurs, recurentul menționează că:

- instanța de apel nu a verificat că declarațiile părții vătămate nu coroborează cu declarațiile inculpatului, precum și martorilor Petroșevschi Aurica, Cristea Marina, Darii Iurii, Proca Diana, Glavan Tatiana, Banari Valeria, Catera Vasile, fapt care ridică semne de întrebare, însă instanța de apel a omis repetat de a se expune argumentat pe marginea declarațiilor acestora , limitându-se să expună , că Borșci V. nu recunoaște vina, ca fiind o metodă de apărare;

- nimeni din cei audiați pe parcursul urmăririi penale și în instanța de judecată n-au declarat, că anume inculpatul V. Borșci l-ar fi lovit pe A. Petroșevschi cu sticla peste cap;

- instanța de apel nu a dat un răspuns clar, precum și nu s-a verificat versiunea că infracțiunea ar fi putut comisă de o altă persoană. Or, reieșind din prevederile art.385 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată trebuie să soluționeze dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat;

- ceia ce ține de admiterea în totalitate a pretențiilor de ordin material, această concluzie al instanței la fel o consideră neîntemeiată , deoarece instanța nu și-a motivat si nu a distins prescrierile medical , perioada administrată și pentru care afecțiuni, primind o decizie nefondată și nemotivată la acest capitol

10. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, din motiv că sunt vădit neîntemeiate și argumentând că instanța de apel, judecând cauza s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii contestate, corect a încadrat acțiunile făptuitorului, și a apreciat fiecare probă prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

11. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

11.1 *Cu referire la recursul declarat Avocatul Tâmpoi Tatiana în interesele părții vătămate și partea vătămată Petrosevschi Alexandr.*

În primul rând, Conform art. 424 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.(2) Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în **art.427**, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens

Mai mult, recursul ordinar este fondat, neclar și confuz, pe prevederile art. 444-CPP, ce constituie, însă, temeiuri pentru un recurs împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, deci sunt improprii speței (pct. 9.1. din decizie).

Totodată, instanța de recurs fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În al doilea rând, recursul declarat se referă la persoana lui Bîrlad Octavian, care a fost scos de sub urmărirea penală prin ordonanța din 12.09.2016.

Aici, Colegiul menționează că potrivit art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judicarea cauzei se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. (2) Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.

În acest context, și într-u evitarea unei motivări repetate referitor la respingerea motivelor invocate în recurs, Colegiul reține că partea vătămată și avocatul acestuia își expun dezacordul în recurs cu decizia contestată, invocând aceleași motive ca și în apelul suplimentar declarat (la f.d.160, v. 5), în privința cărora instanța de apel s-a expus în mod argumentat, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (hotărârea CtEDO García Ruiz versus Spania).

Astfel, cu referire la alegațiile recurenților precum că instanța de apel nu a răspuns clar la solicitarea acestora cu privire la trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fon deoarece și în acțiunile lui Bîrlad Octavian se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) Cod penal, Colegiul statuează că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, decizia cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Cu referire la aceste aspecte, Colegiul Penal lărgit menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Reieșind din esența criticilor invocate în recurs, Colegiul Penal lărgit reține că acesta se referă în mare parte la chestiunea de apreciere a probelor, expunându-se o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate la caz confirmă vinovăția lui Borșci Vadim și a lui Bîrlad Octavian în comiterea infracțiunii în baza art. 151 alin. (2) Cod penal.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Colegiul reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală hotărârea contestată, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială și competența instanțelor respective.

Din aceste considerente, nu se examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci doar se verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de apărare, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, verificate și apreciate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei, întrucât instanța de apel corect a coordonat procesul de examinare a probelor, or, la caz nu a fost stabilită discrepanța dintre conținutul mijloacelor de probă și aprecierile primei instanțe.

În acest sens, se atestă că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma relevanței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Borși Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

În al treilea rând, Colegiul reține că, în speță, fiind rejudecată cauza, nu a avut loc o modificare a învinuirii potrivit art. 325 și 326 Cod de procedură penală, în sensul agravării, or, instanța de apel corect a statuat referitor la respingerea argumentului privind reîncadrarea faptei inculpatului pe art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu constatarea comiterii ei împreună cu O. Bîrlad, și anume că, această cerință depășește limitele învinuirii cu care a fost sesizată instanța în ordinea art. 325 Cod de procedură penală, fiind inaplicabilă, inclusiv, pentru faptul, că în sensul art. 436 alin. (4) Cod de procedură penală, la rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă,

decât numai dacă hotărârea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror care a solicitat aplicarea legii pentru o infracțiune mai gravă.

Tot aici, Colegiul menționează că, instanța de judecată nu poate să dispună modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului, dacă procurorul nu a emis în prealabil (la etapa cercetării judecătorești) o ordonanță în acest sens. Procurorul este singurul în măsură să ceară instanței de judecată modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului și, totodată, să dispună prin ordonanță asupra modificării.

Or, potrivit art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar instanța de apel a reținut săvârșirea infracțiunii, așa cum este indicat în învinuire.

În același context, cu referire la alegațiile recurenților privind casarea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală din 12.09.2016 emisă de procurorul în procuratura r.Drochia, Lilia Bucătaru, din motive că au apărut circumstanțe noi, necunoscute până la acel moment de către procuror, fiind evidente doar la etapa cercetării judecătorești și că, de fapt, în acțiunile lui Bîrlad Octavian se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) Cod penal, Colegiul reține:

a) potrivit art.287 alin (2) Cod de procedură penală, *urmărirea penală poate fi reluată și de către judecătorul de instrucție în cazul admiterii, potrivit art. 313, a plângerii împotriva ordonanței de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire și/sau de clasare a cauzei și a plângerii împotriva ordonanței de menținere a celei contestate în ordinea controlului ierarhic superior.*

În speță, după cum s-a menționat și în decizia contestată, apărătorul T. Tâmpoi în numele părții vătămate a depus mai multe plângeri pe numele procurorului șef al raionului și Procurorului General prin care și-a motivat dezacordul cu modalitatea în care se instrumentează cauză penală, formulând cereri de recuzare a procurorilor ce au participat, inclusiv la examinarea ei în fond și apel, dar așa și nu a contestat în ordinea art. art. 299/1 și 313 Cod procedură penală, legalitatea respectivei ordonanțe, care a rămas neschimbată pe tot parcursul examinării prezentei cauze, având puterea lucrului judecat, ceea ce exclude atragerea lui la răspunderea penală, pentru a nu se admite încălcarea principiului *non bis în idem*, garantat de Convenție, Constituție și art. 22 Cod de procedură penală.

b) - principiului *non bis în idem*, impune autoritățile publice competente nu doar interdicția de a judeca repetat o persoană, dar și interdicția de a urmări penal de mai multe ori persoana pentru aceiași faptă;

Pronunțarea și intrarea în vigoare a unei sentințe judecătorești sau emiterea unei hotărâri de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o învinuire mai gravă sau stabilirea unei pedepse mai aspre pentru aceiași faptă săvârșită de aceiași persoană;

Principiului *non bis în idem* urmează a fi aplicat numai atunci când a fost emis un act cu caracter definitiv, fie ca este vorba de ordonanțata de încetare a

urmării penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală, fie de o hotărâri judecătorească definitivă.

Deci, în concluzie, Colegiul menționează că, în speță nu este cazul încălcării procedurii, legată de modificarea învinuirii sau a emiterii unor încheieri interlocutorii asupra acțiunilor organului de urmărire penală, acest fapt nu poate constitui temei de casare a hotărârii. Mai mult ca atât examinarea plângerilor depuse împotriva actelor și acțiunilor procurorilor ierarhic inferiori se efectuează în baza art. 53¹, art. 298, 299, 299¹, 300 alin (2), (3), art. 313 Cod de procedură penală.

De asemenea, în virtutea considerentelor expuse, constatând că, în cauză, există o concordanță deplină între dovezile administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel cu privire la inculpatul Borși Vadim, nefiind identificată de instanța de recurs vreo probă a cărei existență sau inexistență să fi fost în mod eronat apreciată de instanța de apel sau al cărei conținut să fi fost redat contrar a ceea ce este evident și fără posibilitate de controversă

11.2 *Cu referire la recursul declarat de avocatul Ababei Lilia, în numele inculpatului.*

Reieșind din conținutul cererii de recurs, se atestă, că recurenul invocă în calitate de temeiuri prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

În prezenta speță nici un temei din cele menționate supra nu și-au găsit confirmarea, iar întru desfășurarea concluziilor sale instanța de recurs va purcede la analiza punctată asupra argumentelor invocate, prin prisma temeiurilor pentru recurs nominalizate.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Referitor la pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, și asupra cărora Colegiul s-a mai expus supra într-u respingerea recursului inițial și anume că, temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, expunând următoarele motive.

Critica de bază care se conturează din conținutul recursului declarat se referă la o apreciere greșită efectuată de către instanțele de fond a probelor administrate în prezenta cauză, recurenta insistând asupra faptului că cauza a fost judecată superficial de către instanțele de fond.

Colegiul penal nu poate fi de acord cu o asemenea poziție, or, lecturând textul deciziei și verificând lucrările instanței de apel, constată că vinovăția

inculpatului nu a fost stabilită în mod arbitrar, ci a fost demonstrată de către organul de urmărire penală, care a administrat probe concludente și veridice, ce combat versiunile apărării, referitor la nevinovăția lui Borșci Vadim.

În cauza supusă judecării Colegiul notează că, prima instanță în hotărârea adoptată a făcut o analiză amplă a probelor administrate la caz, în raport cu învinuirea înaintată inculpatului, oferind răspunsuri argumentate la criticile esențiale invocate de către partea apărării, care de altfel au fost similare și în procedurile de apel și recurs ordinar. Prin urmare, dat fiind faptul că instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Borșci Vadim, în săvârșirea infracțiunii imputate. Atât instanța de apel, cât și cea de recurs ordinar nu au identificat temeieri de a devia de la concluziile menționate în sentința de condamnare.

Contrar argumentului că nu au fost administrate probe suficiente pentru o condamnare penală și că condamnarea se bazează în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate, care sun contradictorii, se constată că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate doar celor în favoarea condamnării inculpatului conform învinuirii înaintate, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința lui Borșci Vadim, (a se vedea pct. 8.1. din prezenta decizie), probatoriu care este unul convingător și suficient pentru a stabilit vinovăția inculpatului, înafara oricărui dubiu rezonabil, nefiind stabilită vreo probă care să denote o altă stare de fapt decât cea care rezultă din materialele cauzei.

Pe de altă parte, raportat la criticile invocate de partea apărării în recursul declarat, Colegiul constată că acestea se referă în bună parte doar la chestiunea de apreciere a probelor.

Elocvent în acest sens, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acesta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Din atare considerente, Colegiul penal nu va analiza și verifica probele administrate în cauză, deoarece în speța deferită judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării inculpatului și conținutul real al probelor sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o redă.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune achitarea inculpatului, după cum solicită recurenta.

Rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului Borșci Vadim, în săvârșirea infracțiunilor imputate, iar în acțiunile acestuia fiind prezente elementele infracțiunilor incriminate, fapt ce denotă și o invocare formală a pct. 8) lin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, ca de altfel și eroarea prevăzută în pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, Colegiul reiterează că nici acest temei nu și-a găsit confirmare la judecarea cauzei, deoarece instanța de apel nu au făcut o altă încadrare juridică a faptei comise de către Borșci Vadim, decât cea în baza căreia aceasta a fost pusă sub învinuire.

Făcând o concluzie asupra motivelor din recursul ordinar, instanța de recurs ajunge la concluzia că acesta poartă un caracter declarativ, constituind o modalitate de apărare prin care se urmărește scopul de a se evita tragerea la răspundere penală a inculpatului pentru faptele comise.

Cu referire la dezacordul recurente Ababei Liliana ce ține de admiterea în totalitate a pretențiilor de ordin material de către instanța de apel, în sumă de 14 737, 55 lei o parte din cheltuielile pentru tratament, la care s-au păstrat bunurile, 800 euro costul în echivalentul valutei naționale, cu care s-a procurat din România implantul , Colegiul penal lărgit, reține că suma respectivă a fost calculată și dispusă spre încasare din contul inculpatului, ținându-se cont de bunurile de plată anexate la dosar, pe care partea vătămată a menționat că le-a perceput ca o restituire a prejudiciului și nicidecum în calitate de profit.

În concluzie, instanța de recurs mai atestă și faptul, că argumentele invocate de recurent, au fost combătute de instanța de apel în mod corespunzător, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs România din 16 februarie 2010, statuează că art. 6§1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (hotărârea Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinate chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că instanța de

apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii imputate în învinuirea adusă și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol sunt neîntemeiat, acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

12. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Tampei Tatiana, în comun cu partea vătămată Petroșevschi Alexandr, și a avocatului Ababei Lilia, în numele inculpatului Borșci Vadim, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 14 iunie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Borșci Vadim** xxxxxxxx, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă și pronunțată integral la 17 ianuarie 2023.

Președinte

judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie

Bejenaru Iurie